

ВІДКРИТИЙ ДІАЛОГ

Звіт:
«Досягнення» Віталія Яреми.
Підсумки діяльності
Генеральної прокуратури України:
рік після Євромайдану

Через рік після Євромайдану злочини режиму Віктора Януковича залишаються не розслідуваними. Колишнє керівництво Генеральної прокуратури України має понести відповідальність за провальні результати роботи

Copyright: Фундація «Відкрити Діалог», лютий 2015 р.

00-580 Варшава

Алл. Шуха, 11а, оф. 21

E-mail: odfoundation@odfoundation.eu

www.odfoundation.eu

Керівник проекту:

Бартош Крамек bartosz.kramek@odfoundation.eu

Автор:

Андрій Осаволук andriy.osavoliyk@odfoundation.eu

Редагування та коректура:

Людмила Козловська lyudmylakozylovska@odfoundation.eu

Бартош Крамек bartosz.kramek@odfoundation.eu

Графічне оформлення:

Андрій Осаволук andriy.osavoliyk@odfoundation.eu

Фото на обкладинці: [UNIAN](#)

Передрук даного матеріалу повністю або частково можливий зі згоди редакції.

Зміст

1. ВСТУП	4
2. КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РЕЖИМУ ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА	4
2.1. Відкриття кримінальних справ та висунення підозр	4
2.2. Затягування розслідувань в Україні негативно впливають на міжнародне переслідування представників режиму Віктора Януковича	6
2.3. Неефективні дії щодо дотримання санкцій стосовно представників режиму Віктора Януковича на території України.....	7
3. НЕЕФЕКТИВНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ АКТИВІСТІВ ЄВРОМАЙДАНУ	9
4. РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ НА СХОДІ УКРАЇНИ ТА В КРИМУ	10
5. ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЛЮСТРАЦІЇ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ	11
6. ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КАЗАХСТАНСЬКОЇ ОПОЗИЦІЇ	13
7. ВІДСТАВКА ВІТАЛІЯ ЯРЕМИ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ НОВОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА.....	14
8. ВИСНОВКИ	15

1. ВСТУП

Часи правління Віктора Януковича запам'яталися не лише безліччю гучних корупційних скандалів, до яких було залучене вище керівництво держави, але також цілковитою бездіяльністю правоохоронних органів України у розслідуваннях цих злочинів. Головна роль у покриванні «корупціонерів при владі» належала Генеральній прокуратурі України (ГПУ), яка, володіючи функцією загального нагляду за дотриманням законності в державному управлінні, робила усе можливе, щоб не помічати злочинів державних чиновників.

З поваленням режиму Віктора Януковича були пов'язані очікування, що зміниться підхід прокуратури до своєї роботи. Однак через рік після революції злочини Віктора Януковича і його оточення залишаються не розслідуваними – учасникам гучних корупційних скандалів і злочинів проти активістів Євромайдану, як і раніше, вдається уникати відповідальності перед законом. Жоден з організаторів чи виконавців розстрілів мирних громадян в центрі Києва в січні-лютому 2014 року не поніс покарання за свої злочинні дії.

Прокуратура, яка виконує ключову роль в системі правоохоронних органів держави, продовжує залишатися корумпованою і важко піддається будь-яким спробам реформування. Опір люстрації з боку вищого керівництва відомства є яскравим тому підтвердженням.

10.02.2015 Віталій Ярема був відправлений у відставку, а на посаду генерального прокурора призначили Віктора Шокіна. До цього він обіймав посаду заступника Віталія Яреми, і тому розділяє відповідальність усього керівництва ГПУ за провальні результати роботи відомства.

Перед Віктором Шокіним зараз стоїть завдання не тільки поліпшити роботу ГПУ, але також ініціювати розслідування відносно Віталія Яреми та його заступників на предмет протизаконних дій (і бездіяльності) під час виконання ними своїх посадових обов'язків.

2. КРИМІНАЛЬНЕ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ РЕЖИМУ ВІКТОРА ЯНУКОВИЧА

2.1. Відкриття кримінальних справ та висунення підозр

Кримінальні справи проти представників режиму Віктора Януковича на даний момент перебувають на стадії досудового слідства. Про підозру у скоєнні різного роду кримінальних злочинів повідомили 18 колишнім українським чиновникам та 1 бізнесмену. До списку увійшли:

- **Микола Азаров** – экс-прем'єр-міністр; 26.09.2014 висунуто підозру у привласненні чи розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Сергій Арбузов** – экс-голова Національного банку України; 19.05.2014 висунуто підозру в привласненні чи розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Раїса Богатирьова** – экс-міністр охорони здоров'я; 20.10.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Віталій Захарченко** – экс-міністр внутрішніх справ; 25.02.2014 висунуті підозри у організації масових вбивств, перевищенні влади і службових повноважень, а також у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ст. 27, 115, 191, 365 КК);

- **Юрій Іванющенко** – колишній народний депутат України від Партії регіонів; 29.12.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Олександр Клименко** – экс-міністр доходів і зборів; 29.04.2014 висунуто підозру у зловживанні владою і службовим становищем (ч. 2, ст. 364 КК);
- **Андрій Ключев** – экс-голова Ради національної безпеки і оборони; 23.12.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Юрій Колобов** – экс-міністр фінансів; 30.09.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 УК);
- **Рінат Кузьмін** – колишній перший заступник Генерального прокурора України; 29.05.2014 висунуті підозри в організації завідомо протизаконних затримань або арештів, а також у підбурюванні судді для прийняття завідомо неправосудного вироку, рішення або постанови (ст. 27, 371, 375 УК);
- **Сергій Курченко** – бізнесмен; 17.03.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 УК);
- **Андрій Портнов** – экс-перший заступник глави Адміністрації президента України; 29.12.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 3, ст. 191 КК);
- **Микола Присяжнюк** – экс-міністр аграрної політики і продовольства; 31.03.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Віктор Пшонка** – экс-генеральний прокурор України; 27.05.2014 висунуто підозру у зловживанні владою або службовим становищем, а також 22.12.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні (ч. 2, ст. 364, ч. 5, ст. 191 КК);
- **Артем Пшонка** – син Віктора Пшонки, экс-народний депутат України від Партії регіонів; 29.12.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало в її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Віктор Ратушняк** – экс-заступник міністра МВС; 11.03.2014 висунуто підозру у перевищенні влади і службових повноважень (ст. 365 КК);
- **Едуард Ставицький** – экс-міністр енергетики; 25.03.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Олександр Янукович** – син колишнього президента Віктора Януковича, бізнесмен; 31.03.2014 висунуто підозру в ухиленні від сплати податків і підробці документів. 23.12.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ст. 212, 358, ст. 191 КК);

- **Віктор Янукович** – экс-президент України; 25.02.2014 висунуто підозру в організації масових умисних вбивств людей (ст. 115 КК). 26.09.2014 висунуто підозру у привласненні або розтраті чужого майна в особливо великих розмірах, яке було ввірене особі чи перебувало у її віданні (ч. 5, ст. 191 КК);
- **Олександр Якименко** – экс-голова Служби безпеки України (СБУ); 12.03.2014 висунуто підозру у перевищенні влади і посадових повноважень, а також організації терористичного угруповання (ст. 365, 258 УК) [\[1\]](#).

Усі вони на даний момент переховуються за межами України (на території Російської Федерації).

Варто відзначити, що підозри деяким колишнім чиновникам (Миколі Азарову, Раїсі Богатирьовій, Андрію Ключеву, Юрію Іванющенку, Андрію Портнову, Артему Пшонці) були висунуті лише наприкінці 2014 року, коли в українському суспільстві почало проявлятися крайнє невдоволення роботою ГПУ.

У той же час, деяким соратникам Януковича досі не були висунуті підозри у будь-яких кримінальних злочинах: **Олексію Азарову, Юрію Бойку, Сергію Ключеву, Олені Лукаш, Дмитру Табачнику та Віктору Януковичу-молодшому** [\[2\]](#). ГПУ розслідує низку кримінальних проваджень за фактами розкрадання державного майна та зловживання службовим становищем, в рамках яких цих осіб перевіряють на причетність до скоєння таких злочинів [\[3\]](#). Усі, крім Юрія Бойка та Сергія Ключева (які є народними депутатами України) також переховуються за межами України.

На даний момент жодна кримінальна справа проти колишніх високопоставлених українських чиновників не була передана до суду. Розслідування у кримінальних провадженнях проти них тривають.

2.2. Затягування розслідувань в Україні негативно впливає на міжнародне переслідування представників режиму Віктора Януковича

Через неефективні і несвоєчасні дії Генеральної прокуратури України ЄС може скасувати санкції проти колишніх представників режиму Януковича. Українські правоохоронні органи не змогли в достатній мірі обґрунтувати висунуті проти колишніх чиновників звинувачення, через що відносно деяких з них ЄС не може продовжувати режим санкцій.

Нагадаємо, 05.03.2014 Рада ЄС прийняла рішення заморозити фінансові активи колишніх українських чиновників, що підозрюються в незаконному привласненні державних коштів і причетності до порушень прав людини в Україні.

ЄС пішов на заморожування їхніх активів, щоб допомогти українській владі репатріювати фінансові кошти, які могли бути незаконним чином виведені з країни. Однією з головних умов введення санкцій з боку ЄС була обіцянка української влади провести розслідування щодо колишніх чиновників і висунути їм офіційні звинувачення.

06.03.2014 рішення Ради ЄС набуло чинності. Були заморожені активи 18 осіб – Віктора Януковича, Олександра Януковича, Віктора Януковича-молодшого, Миколи Азарова, Олексія Азарова, Андрія Ключева, Віктора Пшонки, Артема Пшонки, Віталія Захарченка, Віктора Ратушняка, Олександра Якименка, Ігоря Калініна, Андрія Портнова, Олени Лукаш, Сергія Ключева, Сергія Курченка, Дмитра Табачника, а також Раїси Богатирьової [\[4\]](#).

15.04.2014 ЄС вніс до списку санкцій ще 4 особи – Сергія Арбузова, Юрія Іванющенка, Олександра Клименка та Едуарда Ставицького [\[5\]](#).

Рішення про введення санкцій діє 1 рік з моменту його прийняття.

Незабаром після заморожування активів більшість осіб, які потрапили під санкції українських чиновників (в тому числі і колишній президент Віктор Янукович), звернулися з позовами до Європейського суду в Люксембурзі з вимогою анулювати санкційні рішення ЄС щодо них у зв'язку з відсутністю офіційних звинувачень з боку України. Справи були прийняті до розгляду [6].

Щоб не допустити розморожування фінансових активів колишніх чиновників, Генеральна прокуратура України повинна була зібрати докази їхніх злочинів, висунути їм офіційні звинувачення і оголосити в міжнародний розшук.

Зробити це вдалося стосовно не усіх чиновників-втікачів. Згідно з останніми даними, режим санкцій з боку ЄС буде продовжений стосовно 14 осіб (їх імена не розкриваються) ще на рік. Відносно 4 осіб (серед них – Віктор Янукович-молодший) режим санкцій буде продовжено лише на 3 місяці, щоб дати Україні шанс надати докази їх провини в інкримінованих злочинах. Абсолютно точно санкції будуть зняті з 4 осіб (їх імена також не розголошуються, проте найімовірніше – це Ігор Калінін, Олександр Якименко, Олена Лукаш та Андрій Портнов), оскільки Україна не змогла надати докази їхньої провини [7].

Результати роботи ГПУ щодо повернення в Україну представників режиму Віктора Януковича можна вважати ще більш провальними. З 22 чиновників-утікачів [8], яких Україна намагалася оголосити в міжнародний розшук по лінії Інтерполу, **дійсно були оголошені в розшук тільки 4 особи – Віктор Янукович, Микола Азаров, Едуард Ставицький та Юрій Колобов [9].** Інші запити в Інтерполі відхилили, оскільки припустили, що існує ймовірність їх політичної мотивованості. ГПУ не змогла достатньою мірою обґрунтувати висунуті проти колишніх чиновників звинувачення.

На даний момент відомо, що більшість чиновників-втікачів переховуються від кримінальної відповідальності у Росії. При цьому українська сторона майже не робить спроб домогтися їх екстрадиції до України. Лише 06.02.2015 Віталій Ярема під час представлення звіту в парламенті України повідомив, що Генеральна прокуратура України звернулася до Генеральної прокуратури РФ з проханням встановити місцезнаходження, затримати і екстрадувати в Україну колишніх чиновників – президента Віктора Януковича, прем'єр-міністра Миколу Азарова, генпрокурора Віктора Пшонку, главу СБУ Олександра Якименка, міністра внутрішніх справ Віталія Захарченка та його заступника Віктора Ратушняка [10]. Генеральна прокуратура РФ прогнозовано відповіла відмовою. Тим не менше, відкритим залишається питання, чому відповідний запит був зроблений лише через рік після того, як Віктор Янукович і його оточення втекли з України.

2.3. Неefективні дії з дотримання санкцій щодо представників режиму Віктора Януковича на території України

Українська влада вимагає від міжнародного співтовариства санкцій щодо членів режиму Віктора Януковича, при цьому введення аналогічних санкцій з боку України не здійснюється. Колишнім українськими чиновникам, що втекли після Євромайдану з країни, досить легко вдається не лише уникати відповідальності перед законом, а й захищати свої фінансові та майнові активи на території України. Яскравим тому прикладом є інцидент з розморожуванням банківських рахунків Сергія Арбузова, а також відсутність арешту на майно деяких представників попередньої влади.

Скандал з розморожуванням банківських активів Сергія Арбузова став одним з найбільш гучних, пов'язаних з Генеральною прокуратурою України, за час, коли відомство очолював Віталій Ярема. 21.11.2014 Печерський районний суд Києва виніс рішення про зняття арешту з рахунків Сергія Арбузова та його дружини Ірини Арбузової в українських банках. Причиною для зняття арешту з активів послужило те, що Сергій Арбузов та його дружина нібито не були попереджені про підозру у вчиненні злочинів, на підставі яких рахунки були заарештовані, і тому вони формально не мали статусу підозрюваних у кримінальному провадженні.

Насправді, як стверджують в ГПУ, Сергію Арбузову було повідомлено про підозру ще 19.05.2014, тому для зняття арешту з банківських рахунків суддею Печерського районного суду Києва **В'ячеславом Підпалим** був використаний неправдивий привід.

Про дане судове рішення стало відомо тільки завдяки витоку інформації з самого суду, співробітник якого повідомив про подію журналістові Юрію Бутусову. Виявилося, що рішення суду не було опубліковано в Єдиному реєстрі судових рішень України. Не повідомляли про дане судове рішення також і в прес-службі ГПУ. Тобто, інформація навмисно була прихована від громадськості [\[11\]](#).

Як повідомляє Бутусов, операція зі зняття арешту з банківських рахунків Арбузових була реалізована внаслідок змови між високопоставленими співробітниками Генеральної прокуратури з суддею Печерського районного суду Києва В'ячеславом Підпалим. Діяли вони в інтересах Сергія Арбузова. Безпосередні переговори з суддею вів заступник начальника одного з управлінь ГПУ **Володимир Орлов**. Переговори з Сергієм Арбузовим (або його довіреною особою) вели заступники колишнього Генерального прокурора Віталія Яреми **Анатолій Даниленко** та **Микола Герасим'юк** (після відставки Віталія Яреми вони також залишили свої посади).

Інформація про розморожування банківських активів Арбузових з'явилася в ЗМІ 24.11.2014 і того ж дня, як стверджують у прес-центрі ГПУ [\[12\]](#), було подане повторне клопотання про замороження банківських активів, яке було задоволено (за інформацією Юрія Бутусова частина грошей все ж була виведена). Також ГПУ почала перевірку прийнятого суддею В'ячеславом Підпалим рішення на предмет законності. Однак прикметно, що цього не було зроблено в день прийняття протизаконного рішення суду, хоча на судовому засіданні був присутній прокурор **Попов А. О.**

Таким чином, у справі про незаконне розморожування банківських активів Сергія та Ірини Арбузових очевидною є злочинна бездіяльність ГПУ, через що були створені умови для виведення фінансових активів Сергія Арбузова з українських банків.

05.12.2014 стосовно судді В'ячеслава Підпалого було відкрито кримінальне провадження. За даними деяких ЗМІ, він вже залишив територію України [\[13\]](#). Якщо ця інформація підтвердиться, довести причетність співробітників ГПУ до змови з суддею В'ячеславом Підпалим в інтересах Сергія Арбузова буде вкрай складно.

Відсутність арешту на деяке майно представників режиму Віктора Януковича – це ще один приклад недотримання санкцій з боку України.

У ГПУ неодноразово заявляли, що на все майно колишнього вищого керівництва країни накладено арешт. Однак, завдяки розслідуванням журналістів, стало відомо, що колишні українські чиновники як і раніше можуть вільно розпоряджатися деяким своїм майном в Україні. Так, у квітні 2014 року була продана київська квартира Миколи Азарова, а восени 2014 року своїх власників змінили будинок Олександра Януковича і квартира Артема Пшонки. Досі не заарештованими є квартира Віктора Януковича [\[14\]](#), дім Віктора Пшонки

(оформлений на його родичку) [15], а також дві квартири та заміський дім Віталія Захарченка (оформлені на фірму Захарченка) [16].

3. НЕЕФЕКТИВНЕ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ АКТИВІСТІВ ЄВРОМАЙДАНУ

Через рік після Євромайдану винні у вбивствах і побиттях активістів не були притягнуті до відповідальності. Організаторам злочинів вдалося сховатися за межами України, а рядові виконавці злочинних наказів (співробітники МВС і СБУ) у переважній більшості залишаються непокараними через затягування слідства та його неефективного проведення.

У червні 2014 року в. о. генерального прокурора Олег Махніцький представив схему організації убивств протестувальників під час акцій протесту на Майдані [17]. У центрі схеми – экс-президент України **Віктор Янукович**, який дав таємну вказівку міністру внутрішніх справ **Віталію Захарченку** та голові СБУ **Олександрю Якименку** на використання вогнепальної зброї та надмірної фізичної сили щодо мітингувальників.

За версією ГПУ, колишній прем'єр-міністр **Микола Азаров** організував прийняття Кабміном протизаконних постанов від 22.01.2014, виходячи з яких, співробітники міліції застосовували відносно протестувальників світлошумові гранати, димові шашки посиленої дії, а також використовували водомети без температурних обмежень.

До вбивства протестувальників на Майдані були причетні також экс-заступник міністра внутрішніх справ **Сергій Лекарь**, экс-директор департаменту матеріального забезпечення МВС **Павло Зінов**, экс-заступник міністра внутрішніх справ **Віктор Ратушняк**, экс-командувач внутрішніми військами МВС **Станіслав Шуляк**, экс-помічник міністра МВС **Віктор Зубрицький**, экс-командир київського відділення спецпідрозділу міліції «Беркут» **Сергій Кусюк**. Зокрема, останній віддав наказ командирі роти спеціального призначення **Дмитру Садовникові** озброїти особовий склад роти та застосувати проти учасників протестів вогнепальну зброю.

Саме **Дмитро Садовник** був головним обвинуваченим у безпосередньому вбивстві протестувальників на Майдані. 22.04.2014 суд постановив обрати для нього запобіжний захід у вигляді арешту. 19.09.2014 запобіжний захід для Садовника був змінений з арешту на домашній арешт. 04.10.2014 стало відомо, що Дмитро Садовник втік. Ймовірно, він переховується на території Кримського півострова або в Російській Федерації. Проти судді Печерського районного суду Світлани Волкової, яка приймала рішення про звільнення Садовника під домашній арешт, було порушено кримінальну справу за підозрою у винесенні завідомо неправомірного рішення. 26.12.2014 за клопотанням ГПУ Вища кваліфікаційна комісія суддів відсторонила її від посади судді.

Таким чином, усім підозрюваним у причетності до організації вбивств і побиття протестувальників, крім **Сергія Лекаря**, на даний момент вдалося сховатися від кримінального переслідування за межами України. **Сергій Лекарь** був узятий під домашній арешт у липні 2014 року.

Рядові виконавці злочинних наказів у більшості випадків також досі не притягнуті до відповідальності, оскільки існують проблеми з доказовою базою і визначенням кола осіб, причетних до злочинів проти євромайданівців.

За фактом, на даний момент тільки 2 співробітники правоохоронних органів понесли відповідальність за свої злочинні дії під час Євромайдану. 28.05.2014 двоє солдатів внутрішніх військ МВС були засуджені до умовних термінів (на 2 і 3 роки відповідно) за побиття Михайла Гаврилюка 22.01.2014. Також на даний момент справи двох співробітників

спецпідрозділу міліції «Беркут», причетних до вбивств євромайданівців, передані на розгляд до суду. Поки це усі «успіхи», якими можуть похвалитися українські правоохоронці та ГПУ зокрема. Вбивства, численні випадки побиття і тортур активістів, побиття журналістів і медичних працівників, протизаконні затримання та арешти по всій Україні – усе це як і раніше залишається до кінця не розслідуваним.

Лише в грудні 2014 року було створено спеціальне управління з розслідування злочинів проти активістів Євромайдану. Напрошується питання – чому дане управління було створено тільки наприкінці 2014 року, а не одразу після закінчення протестів?

4. РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ НА СХОДІ УКРАЇНИ ТА В КРИМУ

Генеральна прокуратура України здійснює процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях, розпочатих Службою безпеки України стосовно понад 300 осіб, які сприяли анексії Кримського півострова Російською Федерацією. Вони звинувачуються в діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ч. 1, ст. 109 КК). Серед обвинувачених є і самопроголошені лідери так званої Кримської Республіки – Сергій Аксьонов і Володимир Константинов. Керівництво прокуратури заявляє, що Інтерпол відмовляється видавати ордер на розшук цих осіб, оскільки статут організації забороняє займатися справами політичного чи військового характеру [18].

Генеральна прокуратура також здійснює процесуальне керівництво у кримінальних справах проти окремих лідерів невизнаних Донецької Народної Республіки (ДНР) і Луганської Народної Республіки (ЛНР):

- Проти **Ігоря Гірка** порушено кримінальну справу за звинуваченням у створенні терористичного угруповання, вчиненні терористичного акту, а також організації масових заворушень (ст. 258, 258-3, 294 КК);
- Проти **Павла Губарева** порушено кримінальну справу за звинуваченням у діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ч. 1, ст. 109 КК);
- Проти **Ігоря Безлера** порушено кримінальну справу за звинуваченням в організації масових заворушень (ст. 294 КК);
- Проти **Дениса Пушиліна** порушено кримінальну справу за звинуваченням у створенні терористичного угруповання і діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ст. 109, 110, 258-3 КК);
- Проти **Олександра Бородая** порушено кримінальну справу за звинуваченням у створенні терористичного угруповання і діях, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ст. 109, 258-3 КК);
- Лідерам ЛНР **Ігорю Плотницькому** та **Олександру Попову** висунуті звинувачення у справі про викрадення української військовослужбовиці Надії Савченко. Їх звинувачують у незаконному позбавленні волі людини, незаконному переправленні осіб через державний кордон України, а також у терористичному акті (ст. 146, 258, 332 КК).

Вочевидь, даний список має бути значно довшим, враховуючи масштаби злочинів на сході України.

ГПУ проявляє відверту пасивність у розслідуванні військових злочинів на сході України та в Автономній Республіці Крим. Зокрема, досі не порушені кримінальні справи проти державних діячів Російської Федерації, причетних до організації захоплення військових частин і адміністративних будівель в Криму і на сході України, а також осіб, відповідальних за військову і фінансову підтримку сепаратистів на сході України.

Незадовільними є розслідування конкретних справ, пов'язаних із закликами до сепаратизму на південному сході України. Зокрема не притягнутими до відповідальності є мер міста Харкова Геннадій Кернес, а також колишній голова адміністрації Харківської області Михайло Добкін, які були організаторами та активними учасниками З'їзду депутатів південно-східних областей України, який проходив у Харкові в лютому 2014 року. Учасники з'їзду виступили за федералізацію України. У з'їзді брали участь депутати Державної Думи РФ Олексій Пушков та Михайло Маргелов. Після з'їзду Добкін і Кернес поспіхом виїхали до Росії [19]. Щодо Добкіна було відкрито кримінальне провадження та повідомлено про підозру у посяганні на територіальну цілісність України (ч. 2, ст. 110 КК), однак у серпні 2014 року справу закрили у зв'язку з відсутністю складу злочину [20]. Геннадію Кернесу підозр у сепаратизмі взагалі не висували. На даний момент він є підозрюваним у справі про викрадення активістів харківського Євромайдану [21].

Також не були притягнуті до відповідальності особи, які приймали рішення про звільнення під заставу 08.05.2014 співголови руху «Народний фронт Новоросії» і одного з лідерів проросійських мітингів у Харкові Костянтина Долгова.

Не були також розслідувані належним чином факти вбивств, викрадень і тортур людей на окупованих Росією територіях України. Яскравим тому прикладом є справа про вбивство в квітні 2014 року депутата Горлівської районної ради Володимира Рибак, яка досі залишається не розслідуваною, а винні не притягнуті до відповідальності.

5. ПЕРЕШКОДЖАННЯ ЛЮСТРАЦІЇ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ

Одразу після прийняття парламентом, Закон «Про очищення влади» був розкритикований тодішнім Генеральним прокурором Віталієм Яремою, який назвав закон не відповідним до Конституції України та міжнародних правових норма [22]. Новий Генеральний прокурор Віктор Шокін незабаром після вступу на посаду також повідомив, що вважає закон «Про очищення влади» недопрацьованим. *«Я буду підходити до люстрації дуже індивідуально до кожного і не тільки до прокурорів обласного рівня, а й до кожного працівника прокуратури, тому що усі вони – люди. Якщо хтось винен – звичайно, вони будуть звільнені»* [23], – заявив Шокін. Замість дотримання прийнятого закону «Про очищення влади» экс-генпрокурор Віталій Ярема, а тепер і новопризначений Віктор Шокін публічно підтвердили свій вибірковий підхід у його реалізації. Очевидно, що така позиція, представлена високопоставленими чиновниками, не лише ставить питання про їхню аполітичність, а й також негативно впливає на стабільність держави в період трансформації. Додатково це може свідчити про їхні зв'язки зі старою, передреволюційною системою, остаточний демонтаж якої був метою закону «Про очищення влади».

Під час першої хвилі люстрації [24] з органів прокуратури було звільнено 156 осіб. 120 з них опротестували своє звільнення в судах. Приблизно в 50% випадків суд постановив призупинити розгляд прокурорських позовів до тих пір, поки Конституційний суд не винесе рішення щодо конституційності Закону «Про очищення влади». Прокурори були відсторонені від займаних посад [25]. Нагадаємо, через місяць після набрання чинності Законом «Про

очищення влади», в ГПУ заявляли про намір звільнити близько 1000 працівників [26]. Всього ж в органах прокуратури працює 20,5 тис. осіб.

Перше в Україні судове рішення про поновлення на посаді люстрованого чиновника було прийнято саме стосовно працівника прокуратури. Так, суддя Харківського окружного адміністративного суду Валентина Самойлова в листопаді 2014 року незаконно відновила на посаді начальника відділу роботи з кадрами прокуратури Харківської області **Володимира Суходубова**. Під тиском громадськості Володимир Суходубов змушений був відкликати свій позов до суду про поновлення його на посаді [27]. Даний випадок чітко проілюстрував, що прокуратура і суди є заангажованими органами, які, маючи тісні корупційні зв'язки, будуть перешкоджати проведенню люстрації в Україні.

Ще одним способом, до якого вдаються працівники прокуратури, щоб уникнути люстрації, є отримання статусу учасника антитерористичної операції (АТО) на сході України. Даний статус, відповідно до Закону «Про очищення влади» звільняє від люстрації (ч. 7, ст. 1). Згідно з існуючими нормами [28], статус учасника АТО можуть отримати не тільки військові, які брали участь у бойових діях, а й ті, хто займався «забезпеченням проведення АТО».

Широко відомим став випадок, коли в жовтні 2014 року в м. Краматорську (Донецька область) було проведено науково-практичний семінар для працівників прокуратури, організований ГПУ. У семінарі взяли участь 52 прокурора, кожен з яких займає високу посаду у відомстві. Формальне перебування прокурорів на території зони проведення АТО могло послужити приводом для отримання ними посвідчення учасника АТО. Серед учасників семінару були: колишній прокурор Донецької області **Микола Франтовський**, військовий прокурор Південного регіону України **Павло Богуцький** та військовий прокурор Центрального регіону України **Юрій Війтев**. Всі вони повинні були бути звільнені ще під час першої хвили люстрації, так як під час президентства Віктора Януковича обіймали керівні посади в центральному апараті ГПУ. Звільнення їм вдалося уникнути завдяки статусу учасника АТО [29]. Не виключено, що даний статус вони отримали саме завдяки участі в семінарі.

Офіційно статус учасника АТО присвоюється за рішенням Спеціальної міжвідомчої комісії. Формально все було зроблено за законом, однак очевидним є те, що високопоставленим працівникам прокуратури спеціально організовуються відрядження на схід України, щоб вони змогли отримати статус учасників АТО.

14.02.2014 новий Генеральний прокурор Віктор Шокін все ж підписав указ про звільнення з відомства Миколи Франтовського [30]. Ім'я Франтовського на даний момент не значиться в реєстрі [31] осіб, щодо яких були застосовані норми Закону «Про очищення влади». Це свідчить про те, що прокурор Донецької області не був звільнений з причини люстрації, хоча для цього існують серйозні передумови.

Так, Микола Франтовський був прокурором Донецької області з березня 2014 року. До цього він обіймав посаду прокурора Житомирської області (з 2007 по 2011 рр.), а також заступника начальника Головного управління підтримки державного обвинувачення в судах Генеральної прокуратури України (з 2011 по 2014 рр.). Відповідно до Закону «Про очищення влади», Франтовський мав бути звільнений автоматично ще в жовтні 2014 року, однак він подав позов до суду, в якому просив тодішнього Генерального прокурора Віталія Ярему не звільняти його до тих пір, поки законність його звільнення не буде перевірена відповідно Законом «Про очищення влади». Суд відмовив у задоволенні позову, однак Микола Франтовський залишився на своїй посаді. У січні 2015 року він отримав статус учасника АТО на сході України, що дозволило йому й надалі уникати люстрації [32].

14.02.2015 був звільнений ще один високопоставлений чиновник ГПУ, якому тривалий час вдавалося уникати люстрації, – **Володимир Орлов**. Всупереч нормам Закону «Про очищення влади» він встиг побувати на кількох високих посадах у центральному апараті Генеральної прокуратури України. За часів президентства Віктора Януковича Володимир Орлов очолював Сумську митницю (з 2010 по 2012 рр.), а також Луганську митницю (з 2012 по 2014 рр.), і здобув репутацію корупціонера [33]. У серпні 2014 року Володимир Орлов був призначений на посаду заступника начальника Головного управління ГПУ щодо захисту прав і свобод громадян, інтересів держави, нагляду за додержанням законів спецпідрозділами та іншими органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією.

У листопаді 2014 року була здійснена спроба призначити Володимира Орлова на вищу посаду – начальника Управління процесуального керівництва у виробництвах слідчих центрального апарату Генеральної прокуратури, проте тоді це спровокувало великий суспільний резонанс і відомство виступило з заявою, в якій спростувало можливе призначення Орлова на високу посаду [34]. У грудні 2014 року Орлов був призначений заступником начальника Головного управління процесуального керівництва та нагляду за додержанням законів спецпідрозділами та іншими органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією, у сфері транспорту та в кримінальних процесах слідчих органів ГПУ. Таким чином, очевидним є прагнення попереднього керівництва ГПУ зберегти Володимира Орлова на одній з високих посад в центральному апараті відомства. **Призначення Орлова на посаду заступника є прикладом спроби уникнути люстрації шляхом переведення чиновника на нижчу посаду.**

Як і Микола Франтовський, Володимир Орлов не числиться в реєстрі люстрованих осіб, хоч і підпадає під критерії люстрації. Це може дозволити їм у найближчому майбутньому знову зайняти високі посади в ГПУ.

6. ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КАЗАХСТАНСЬКОЇ ОППОЗИЦІЇ

Українська прокуратура не тільки не в змозі боротися з негативними наслідками авторитарного режиму в Україні, але також продовжує співпрацювати в корумпованих схемах з іншими авторитарними режимами на пострадянському просторі.

Широкого розголосу мали оприлюднені докази [35], [36], [37] того, як Казахстан впливав на українські слідчі органи з метою фабрикації запиту на екстрадицію казахстанського опозиційного політика Мухтара Аблязова.

Відомо, що через українську юридичну фірму «Ілляшев та Партнери» казахстанська сторона передавала слідчому МВС України Максиму Мельнику (який вів справу проти Мухтара Аблязова) персональні дані Аблязова; складала для слідчого протоколи допитів, тексти звинувачень і запити на екстрадицію; узгоджувала зі слідчим клопотання про розкриття банківської таємниці; давала вказівки щодо оголошення Мухтара Аблязова в розшук по лінії Інтерполу.

Згідно з опублікованими документами, у серпні 2014 року заступник Генпрокурора Казахстану Андрій Кравченко зустрічався із заступником Генпрокурора України Віталієм Касько і Генпрокурором Віталієм Яремою виключно для обговорення справи Аблязова. У заяві Кравченко є слова: *«Ми вдячні українським колегам за їх рішучі дії щодо кримінального переслідування групи Аблязова»*. 11.09.2014 юрист фірми «Ілляшев та Партнери» Роман Марченко повідомив керівництву казахстанського БТА Банку: *«Колеги! Радий повідомити, ми «просунули» наших слідчих щодо М. Аблязова, а саме: щодо М. Аблязова порушено*

кримінальну справу за ч. 4 ст. 190 КК України ... Лейтмотив – існувало організоване злочинне угруповання «Аблязов, Жарімбетов та інші».

02.09.2013 фірма «Ілляшев та Партнери» запропонувала ГПУ на «безкоштовній основі» (реальна вартість послуг становила 320 тисяч євро і була оплачена казахстанським БТА Банком за погодженням з ГПУ) залучити юристів для «забезпечення представництва» інтересів України у французькому суді, на що 13.11.2013 від ГПУ була отримана відповідь: «Не заперечую». Таким чином, ГПУ погодилася, щоб інтереси України представляла фірма, яка надає послуги казахстанському БТА Банку. У свою чергу, фірма «Ілляшев та Партнери» залучила юристів Winston & Strawn LLP для участі у справі. 18.11.2013 слідчий Максим Мельник видав документ «Дозвіл з'явитися в суд», яким уповноважив Winston & Strawn LLP представляти Україну в суді. Згідно із законодавством, такі послуги іноземних юристів повинні оплачуватися з державного бюджету України за наявності договору з Міністерством юстиції [38].

Видача слідчим мандата для Winston & Strawn LLP суперечила українському законодавству. Право делегувати юридичній фірмі повноваження представляти Україну на екстрадиційному процесі має не слідчий МВС, а ГПУ (ст. 575 КПК). Тому «Ілляшев та Партнери» протягом декількох місяців домагалися, щоб ГПУ підтвердила даний мандат. Вплив на ГПУ здійснювалося через казахстанську прокуратуру [39].

25.09.2014 суд Ліона засумнівався в законності мандата Winston & Strawn LLP і заборонив фірмі брати участь у екстрадиційному процесі.

Факти незаконного впливу казахстанської влади на роботу слідчого Мельника набули широкого розголосу, після чого 30.07.2014 українські правоохоронні органи порушили кримінальну справу проти Мельника і усунули його від справи Аблязова. Проте відразу після цього казахстанська прокуратура за рекомендаціями фірми «Ілляшев та Партнери» попросила українських колег закрити справу проти Мельника.

Після зустрічей представників української та казахстанської прокуратур в серпні і вересні 2014 року (з української сторони у зустрічах брали участь Віталій Ярема та його заступник Віталій Касько), слідчий київської прокуратури Сергій Ходаковський двічі (25.09.2014 і 20.10.2014) виносив постанову про закриття кримінальної справи проти Мельника. Виданий слідчим документ слово в слово повторював попередню версію постанови, яку раніше підготувала фірма «Ілляшев та Партнери». Як наслідок, 17.12.2014 суд зобов'язав прокуратуру продовжити розслідування відносно Мельника, однак прокуратура повідомила, що поки не отримала матеріали справи із суду.

Згідно з опублікованими документами, Віктор Шокін, займаючи посаду заступника Генерального прокурора України з кримінального виробництва, курирував кримінальну справу Мухтара Аблязова.

7. ВІДСТАВКА ВІТАЛІЯ ЯРЕМИ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ НОВОГО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПРОКУРОРА

09.02.2015 під тиском громадськості Віталій Ярема був змушений подати у відставку. 10.02.2014 Верховна Рада України більшістю голосів (318) підтримала кандидатуру Віктора Шокіна на пост нового Генерального прокурора України. Примітно, що за кандидатуру Шокіна в повному складі проголосували члени партії «Опозиційний блок», що складається з колишніх членів Партії регіонів.

Віктор Шокін відомий тим, що у 2005 році, перебуваючи на посаді заступника Генерального прокурора України, озвучив версію, згідно з якою міністр МВС Юрій Кравченко, що загинув за

загадкових обставин у березні 2005 року, вчинив самогубство, вистріливши двічі собі в голову [40]. *Імовірно, Юрій Кравченко міг мати конфлікт інтересів з колишнім тоді президентом України Леонідом Кучмою і його оточенням.*

Відомо, що близькі родичі Віктора Шокіна займають високі посади в органах прокуратури України, які вони отримали вже після того, як у червні 2014 року Віктор Шокін почав працювати заступником Генерального прокурора України.

Зокрема, дочка Віктора Шокіна Тетяна Горностаєва в листопаді 2014 року зайняла посаду заступника прокуратури Одеської області. Її чоловік, Олексій Горностаєв у вересні 2014 року був призначений на посаду заступника прокурора Київського району Одеси. Батько Олексія Горностаєва Микола Горностаєв в жовтні 2014 року був призначений на посаду заступника прокурора Дніпропетровської області. Таким чином, кар'єрне зростання родичів Віктора Шокіна збіглося в часі з його перебуванням на посаді заступника Генерального прокурора України [41].

16.02.2015 Віктор Шокін призначив двох заступників – Володимира Гузиря і Давида Сакварелідзе. Перший відомий тим, що представляв державне обвинувачення на одному з перших політичних процесів в історії України – справі проти Бориса Фельдмана і банку «Слов'янський» на початку 2000-х років. Кримінальна справа проти Фельдмана була порушена незаконно, супроводжувалася численними порушеннями і привернула увагу міжнародної громадськості [42]. Давид Сакварелідзе – один з членів реформаторської команди президента Грузії Михайла Саакашвілі, в минулому займав пост заступника Генерального прокурора Грузії та прокурора Тбілісі. З призначенням Сакварелідзе пов'язують багато надій на реальне проведення реформ в українській прокуратурі. Час покаже, чи вдасться використовувати попередній досвід Грузії або ж його призначення буде використовуватися виключно для поліпшення іміджу ГПУ.

8. ВИСНОВКИ

Однією з головних обіцянок нової української влади перед народом України та міжнародною громадськістю було залучення до кримінальної відповідальності за вчинені злочини Віктора Януковича і його найближчих соратників, причетних до значних економічних злочинів, узурпації влади в Україні і злочинах проти активістів Євромайдану.

На жаль, доводиться констатувати, що через рік після перемоги революції, тяжкі злочини колишньої влади залишаються не розслідуваними, а винні – не покараними. Вина в цьому лежить на правоохоронних органах України і зокрема на Генеральній прокуратурі, очолюваній донедавна Віталієм Яремою.

Відсутність розслідування гучних кримінальних проваджень і неякісне здійснення нагляду за дотриманням законодавства органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання та досудове розслідування цих проваджень Генеральною прокуратурою створює прецедент уникнення високопоставленими чиновниками відповідальності за вчинені злочини і підриває авторитет України на міжнародній арені.

Нове керівництво Генеральної прокуратури не повинно повторити помилок своїх попередників. У відомстві повинні докласти максимум зусиль для розслідування гучних злочинів, скоєних представниками режиму Віктора Януковича. Компетентного і ретельного розслідування вимагають також діяльність (або злочинна бездіяльність) Віталія Яреми на посаді Генерального прокурора України, а також діяльність інших вищих керівників центрального апарату ГПУ.

У зв'язку з цим вважаємо необхідним:

- Залучити до кримінальної відповідальності колишнє вище керівництво Генеральної прокуратури України (Віталія Ярему і його заступників), яке допустило зволікання в проведенні невідкладних слідчих (розшукових) дій відносно Віктора Януковича та його соратників. Це призвело до неможливості прийняття законних і об'єктивних рішень щодо притягнення винних осіб до відповідальності за вчинені злочини.
- Провести ретельне, об'єктивне і незалежне розслідування всіх випадків незаконного застосування сили співробітниками правоохоронних органів під час Євромайдану;
- Прискорити розслідування кримінальних справ, де підозрюваними є колишні українські чиновники, щодо яких Європейським союзом були накладені санкції в березні 2014 року.
- Подати повторні запити в Інтерпол на міжнародний розшук членів режиму Віктора Януковича.
- Прискорити розслідування корупційних злочинів, до яких ймовірно причетні нинішні депутати Верховної Ради України Юрій Бойко і Сергій Ключев.
- Провести перевірку на предмет законності перебування на посаді у зв'язку з нормами Закону «Про очищення влади» таких осіб: Миколи Франтовського (на посаді прокурора Донецької області до 14.02.2015), Павла Богуцького (на посаді військового прокурора Південного регіону України), Юрія Війтева (на посаді військового прокурора Центрального регіону України), Володимира Орлова (на посаді заступника начальника Головного управління процесуального керівництва та нагляду за додержанням законів спецпідрозділами та іншими органами, які ведуть боротьбу з організованою злочинністю і корупцією, у сфері транспорту та в кримінальних процесах слідчих органів ГПУ до 14.02.2015).
- До Миколи Франтовського і Володимира Орлова, які були звільнені 14.02.2015, повинні бути застосовані норми Закону «Про очищення влади», а їхні імена внесені до Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких були застосовані норми Закону.
- Розслідувати інцидент з розморожуванням банківських рахунків Сергія та Ірини Арбузових на предмет можливої змови між суддею В'ячеславом Підпалим та працівниками прокуратури – Володимиром Орловим, Анатолієм Даниленко та Миколою Герасим'юк.
- Відкликати запит на екстрадицію Мухтара Аблязова, оскільки він був поданий в результаті корупційної співпраці між українською та казахстанською прокуратурами і шкодить міжнародному іміджу України.

Усі охочі можуть підтримати наші вимоги, звернувшись до Генерального прокурора Віктора Шокіна: 01011, Київ-11, вул. Різницька, 13/15.

Список джерел:

1. РБК Україна / ГПУ представила підозру, висунуту Януковичу та його оточенню. - <http://www.rbc.ua/ukr/news/politics/gpu-predstavila-podozreniya-predyavlennye-yanukovichu-i-14012015203000>
2. Радіо24 / ГПУ не висунула підозру Лукаш і Табачнику. - <http://radio24.ua/news/showSingleNews.do?objectId=29284>
3. Українська Правда / ГПУ: проти сина Азарова є провадження, але підозру не оголосили. - <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2015/01/5/7054221/?attempt=2>
4. РБК Україна / Українське слідство дозволяє Євросоюзу зняти санкції з Януковича і Со. - <http://www.rbc.ua/rus/analytics/show/ukrainskoe-sledstvie-pozvolyaet-evrosoyuzu-snyat-sanktsii-22122014093000>
5. ЕспресоТВ / ЄС заморозив рахунки Арбузова, Клименка, Ставицького та Іванющенка. - http://espresso.tv/news/2014/04/15/yes_zamorozyv_rakhunky_arbuzova_klymenka_stavyckoho_ta_ivanyushchenko
6. ZN.ua / Суд ЄС відкрив провадження за позовами Януковича, Азарова, Курченка та Портнова щодо відміни санкцій. - <http://zn.ua/UKRAINE/sud-es-otkryl-proizvodstvo-po-iskam-yanukovicha-azarova-kurchenko-i-portnova-ob-otmene-sankciy-149281.html>
7. Європейська правда / ЄС зніме санкції з 4 соратників Януковича, на черзі ще 4, серед них – його син. - <http://www.eurointegration.com.ua/rus/news/2015/02/17/7030943/>
8. ZN.ua / Інтерпол оголосив в розшук лише вісім українських екс-чиновників з 22. - <http://zn.ua/POLITICS/interpol-obyavil-v-rozysk-tolko-vosem-ukrainskih-eks-chinovnikov-iz-22-164213.html>
9. Interpol / Interpol issues Red Notices for former Ukrainian leaders. - <http://www.interpol.int/News-and-media/News/2015/N2015-002>
10. Незалежне бюро новин / Ярема просить генпрокурора Росії екстрадувати Януковича та його спільників. - <http://nbnews.com.ua/ua/news/142768/>
11. Цензор.НЕТ / Покидьки – частина 2. Як Арбузову повернули арештовані рахунки. «Тенденційні» питання до генпрокурора Яреми. - http://censor.net.ua/resonance/314378/svolochi_chast_2_kak_arbuzovu_vernuli_arestovannye_scheta_tendentsioznye_voprosy_k_genprokuroru_yareme
12. Генеральна прокуратура України – офіційний сайт / За клопотанням Генеральної прокуратури України вдруге накладено арешт на рахунки С. Арбузова та його дружини. - <http://www.gp.gov.ua/ua/news.html? m=publications& c=view& t=rec&id=147485>
13. Ділова столиця / Суддя, котрий зняв арешт з рахунків Арбузова, виїхав за кордон. - <http://www.dsnews.ua/politics/suddya-yakiy-znyav-aresht-z-rahunkiv-arbuzova-viyihav-za-kordon--09122014205000>
14. Громадське.tv / Чи був арешт? - <http://www.hromadske.tv/politics/a-chi-buv-aresht/>
15. Страйк / Будинок Пшонки досі не арештували. - <http://firstsocial.info/news/budinok-pshonki-tak-i-ne-areshtuvali>
16. Наші Гроші / У Захарченка знайшлася квартира в елітному комплексі на Печерську вартістю 26 мільйонів. - <http://nashigroshi.org/2015/02/16/u-zaharchenka-znajshlasya-kvartira-v-ELITnomu-kompleksi-na-pechersku-tsinoyu-26-miljoniv/>
17. LB.ua / ГПУ представила схему організації вбивств на Майдані. - http://lb.ua/news/2014/06/13/269709_gpu_predstavila_shemu_organizatsii.html
18. ТСН / Інтерпол не бажає визнавати анексію Криму і оголошувати в розшук сепаратистів – військовий прокурор. - <http://tsn.ua/politika/interpol-ne-hoche-viznavati-aneksiyu-krimu-i-ogoloshuvati-v-rozshuk-separatistiv-viyskoviy-prokuror-408445.html>
19. Українська правда / Допа й Гепа втекли до Росії. - <http://www.pravda.com.ua/news/2014/02/22/7015803/>

20. Українська правда / Справу проти Добкіна закрили. - <http://www.pravda.com.ua/news/2014/08/30/7036273/>
21. Українська правда / Кримінальні справи проти Кернеса відновлені – Аваков. - <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2014/08/7/7034153/>
22. LB.ua / Ярема виступив проти закону про люстрацію. - http://lb.ua/news/2014/09/30/281048_yarema_vistupil_protiv_zakona.html
23. UNN / Закон про люстрацію недопрацьований – В. Шокін. - <http://www.unn.com.ua/uk/news/1436846-zakon-pro-lyustratsiyu-nedopratsovaniy-v-shokin>
24. Під час так званої «першої хвилі люстрації» автоматично були звільнені ті чиновники, які займали керівні посади в центральному апараті ГПУ і регіональних органах прокуратури. «Друга хвиля люстрації» полягає в персональній перевірці кожного працівника на предмет вчинення ним протиправних дій та його звільнення, якщо такі дії будуть виявлені.
25. Українська правда / Мініст: 170 люстрованих чиновників оскаржують звільнення в судах. - <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2015/01/13/7054891/>
26. Радіо Свобода / Генпрокуратура має намір звільнити близько тисячі співробітників у ході люстрації. - <http://www.radiosvoboda.org/content/article/26695692.html>
27. Сьогодні / Харківського прокурора Суходубова знову звільнять. - <http://www.segodnya.ua/regions/kharkov/harkovskogo-prokurora-suhodubova-snova-uvolyat-589165.html>
28. Міністерство оборони України – офіційний сайт / Перелік документів для надання статусу учасника бойових дій особам, які брали безпосередню участь в АТО. - <http://www.mil.gov.ua/ministry/aktualno/documents-for-ato.html>
29. Останній бастион / Міф про прокурорський батальйон: законники отримуватимуть орден тієї війни, на якій їх навіть не було. - <http://bastion.tv/news/mif-pro-prokurorskij-bataljon-zakonniki-budut-otrimuvati-orden-tiyei-vijni-na-yakij-yih-navit-ne-bulo/>
30. Генеральна прокуратура України – офіційний сайт / Звільнено двох керівників підрозділів Генеральної прокуратури та прокуратури Донецької області. - <http://www.gp.gov.ua/ua/news.html? m=publications& c=view& t=rec&id=150839>
31. Міністерство юстиції України – офіційний сайт / Єдиний державний реєстр осіб, щодо котрих застосовані положення Закону України «Про очищення влади». - <http://lustration.minjust.gov.ua/register>
32. Громадський люстраційний комітет / Кодекс безчестя або як Ярема саботує люстрацію. - http://lku.org.ua/press_articles/226
33. Цензор.net / «Гаманець» Януковича став заступником начальника Головного управління Генпрокуратури, злочин митник Орлов став прокурором. - http://censor.net.ua/news/312286/koshelek_yanukovicha_stal_zamnachalnika_glavnogo_upravleniya_genpr-okuratury_vortamojennik_orlov_stal
34. Сторінка Генеральної прокуратури України в Facebook. - <https://www.facebook.com/gp.gov.ua/posts/469778839827050>
35. Trust.ua / Корупція та партнери. Частина 2. - <http://www.trust.ua/news/92332-korrupciya-i-partnery-chast-2.html>
36. Trust.ua / Корупція та партнери. Частина 3. - <http://www.trust.ua/news/93202-korrupciya-i-partnery-chast-3.html>
37. Trust.ua / Корупція та партнери. Частина 4: нові деталі у «справі Аблязова». - <http://www.trust.ua/news/95807-korrupciya-i-partnery-chast-4-novye-detali-v-dele-ablyazova.html>
38. Указ Президента України «Про внесення змін до Указу Президента України від 25 червня 2002 року N 581». - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/745/2006%20;%20http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1198-2003-%D0%BF>

39. Open Dialog Foundation / BTA Bank files false charges in cooperation with investigative authorities of Ukraine, Russia and France. - <http://en.odfoundation.eu/a/4317,bta-bank-files-false-charges-in-cooperation-with-investigative-authorities-of-ukraine-russia-and-france>
40. Сьогодні / Хто такий новий Генеральний прокурор Віктор Шокін: тричі йшов на пенсію та відмовлявся вести справу Тимошенко. - <http://ukr.segodnya.ua/politics/pnews/viktor-shokin-trizhdy-uhodil-na-pensiyu-i-otkazyvalsya-vesti-delo-timoshenko-591749.html>
41. Українська правда / У Шокіна справжній прокурорський клан: дочка, зять, сват. - <http://www.pravda.com.ua/rus/news/2015/02/10/7058116/>
42. Україна Кримінальна / Довідка у справі Бориса Фельдмана, станом на 10.02.2012 - <http://www.cripo.com.ua/stati/rub-2/doci/r2-s23-d2.htm>

Фундація «Відкритий Діалог» була заснована в Польщі в 2009 році з ініціативи Людмили Козловської, яка зараз займає посаду Президента Фундації. Установчі цілі Фундації включають захист прав людини, демократії та верховенства права на пострадянському просторі, з особливою увагою до найбільших країн СНД: Росії, Казахстану та України.

Фундація реалізує свої цілі шляхом організації спостережних місій, включаючи спостереження за виборами та моніторинг ситуації з дотриманням прав людини в країнах СНД. За результатами спостережень Фундація випускає звіти і поширює їх серед інституцій ЄС, ОБСЄ та інших міжнародних організацій, міністерств закордонних справ та парламентів країн ЄС, аналітичних центрів та медіа.

На додаток до спостережної і аналітичної діяльності, Фундація активно співпрацює з членами парламентів, які беруть участь у зовнішній політиці, займаються проблемою дотримання прав людини і взаємин з країнами СНД, для того, щоб підтримати процес демократизації та лібералізації внутрішніх політик на пострадянському просторі. Важливою сферою діяльності Фундації також є підтримка програм для політичних в'язнів та біженців.

00-580 Warsaw

11a Szucha Avenue, office 21

E-mail: odfoundation@odfoundation.eu

www.odfoundation.eu

+48 22 307 11 22

Звіт опубліковано 25.02.2015

Printed by: OPEN DIALOG FOUNDATION

Фото на обложке: UNIAN

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:

Андрій Осаволюк – andriy.osavoliyk@odfoundation.eu

Людмила Козловська – lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

Фундація «Відкритий Діалог»